

Udskriftsdato: torsdag den 25. juni 2026

KEN nr 9294 af 09/04/2002 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse C-17-02 om tatovering af øjenvipper og øjenbryn - nødvendig - forsørgelse i hjemmet - behandlingsmæssig karakter - hjælpemiddeldefinition - hjælpemidler - merudgifter

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 350473-01

Ankestyrelsens principafgørelse C-17-02 om tatovering af øjenvipper og øjenbryn - nødvendig - forsørgelse i hjemmet - behandlingsmæssig karakter - hjælpemiddeldefinition - hjælpemidler - merudgifter

Resume:

Udgifter til tatovering af øjenbryn og øjenvipper kunne ikke anses for at være en nødvendig merudgift ved forsørgelsen i hjemmet af et barn under 18 år.

Ankestyrelsen lagde vægt på praksis og lovens forarbejder, hvorefter der skal være tale om egentlige forsørgelsesudgifter, der er tæt knyttet til barnet, som f.eks. merudgifter til diætkost, befordring m.v.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at der var tale om et indgreb af behandlingsmæssig karakter og at udgifter til behandling falder udenfor servicelovens bestemmelse om merudgifter.

Ankestyrelsen fandt endvidere ikke, at der kunne bevilges hjælp til dækning af udgifterne efter reglerne om hjælpemidler.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at de ansøgte tatoveringer ikke var omfattet af hjælpemiddeldefinitionen, idet der ikke var tale om et produkt, der var fremstillet med henblik på, at afhjælpe en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 844 af 24. september 2001 - § 28, stk. 1 og § 97, stk. 1

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 41, stk. 1

Sagsfremstilling:

Sagen drejede sig om en 17-årig pige, som siden 2-års alderen havde lidt af en nyresygdom. Det var oplyst, at hun grundet nyresygdommen var i fast medicinsk behandling. Pigen havde gennem de sidste år udviklet pletsældethed, hvilket muligvis måtte tilskrives den defekt pigen havde i sit immunsystem, som også gav hende nyresygdommen. På ansøgningstidspunktet havde pigen hverken øjen-, øjenbryns- eller hovedhår.

Sygehuset indgav herefter på forældrenes vegne ansøgning til kommunen om dækning af udgifter til indkøb af ansigts make-up.

Kommunen gav afslag på ansøgningen om indkøb af ansigts make-up efter servicelovens § 97.

Ansøger påklagede i samarbejde med sygehuset kommunens afslag til det sociale nævn. I et bilag til klagen var der bl.a. henvist til en kosmetolog, som kunne tatovere øjenbryn og øjenvipper.

Kommunen genvurderede sagen og fastholdt afslaget. Kommunen henviste samtidig til, at der i øvrigt ikke var hjemmel til at bevilge støtte til tatovering af øjenbryn og øjenvipper efter servicelovens § 97.

Det sociale nævn tiltrådte kommunens afgørelse om afslag på støtte til køb af ansigts make-up efter servicelovens § 97.

Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at servicelovens § 97 alene ses at indeholde hjemmel til at bevilge hjælp til hudpræparater til at skjule stærkt skæmmende modermærker og ardannelse på hoved og hals, samt til hudbeskyttende cremer til anvendelse på hoved og hals efter hudtransplantationer eller forbrændinger.

Nævnet besluttede imidlertid samtidig at hjemvise sagen til kommunen til fornyet behandling og afgørelse af, om der eventuelt kunne ydes hjælp til det ansøgte i henhold til lov om social service § 28.

Forud for kommunens fornyede vurdering af sagen indhentede kommunen en udtalelse fra kommunes lægekonsulent, som bl.a. oplyste, at den ansøgte tatovering af øjenbryn og øjenvipper kunne foregå på sygehuset, men at der ofte var 3-5 års ventetid. Ventetiden skyldtes økonomi.

Kommunen gav herefter afslag på ansøgning om støtte til tatovering af øjenbryn og øjenvipper efter servicelovens § 28.

Kommunen lagde ved afgørelsen vægt på, at lægehenvist behandling hos kosmetolog ikke kunne betragtes som en merudgift ved forsørgelsen.

Kommunen gav samtidig afslag på at yde hjælp efter aktivlovens § 82 og lagde herved vægt på, at ansøger, ifølge ansøgers egne oplysninger, var i besiddelse af en væsentlig formue og derfor selv havde mulighed for at afholde udgiften.

Ansøger påklagede kommunens afslag til det sociale nævn.

Det sociale nævnt fandt, at ansøger var berettiget til hjælp til behandlingen - tatovering af øjenbryn og øjenvipper hos kosmetolog - efter servicelovens § 28, som en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af et handicappet barn i hjemmet.

Nævnet lagde ved afgørelsen til grund, at der ikke var mulighed for at behandle ansøgers datters lidelse i offentligt regie.

Nævnet fandt herefter på baggrund af de lægelige oplysninger, at behandlingen hos kosmetolog var nødvendig og velbegrundet. Nævnet lagde herved vægt på lidelsens sværhedsgrad samt de psykiske belastninger, som lidelsen havde og måtte forventes at medføre.

Nævnet fandt endvidere, at lidelsen var en følge af datterens sygdom, der var beskrevet som alvorlig og kronisk. Det var i denne forbindelse ikke afgørende om hårtabet var en følge af den primære lidelse eller af den medicinske behandling herfor.

Det blev bemærket, at hjælp efter § 28 til merudgifter ved forsørgelse af et handicappet barn i hjemmet er uafhængig af indkomst. Hjælp til merudgifter i forbindelse med nødvendig behandling som følge af handicappet, der ikke kan ydes i offentligt regi, skulle således i alle tilfælde vurderes efter servicelovens § 28 og ikke efter aktivlovens § 82.

Nævnet havde afslutningsvist anført, at de var opmærksom på Socialministeriets vejledning af 5. marts 1998, hvorefter der ikke kan ydes hjælp til behandling. Denne begrænsning forudsatte dog iflg. nævnet, at der var mulighed for at yde hjælp indenfor det offentlige behandlingssystem, jf. vejledningens pkt. 85.

I ansøgers klage til Ankestyrelsen var der bl.a. henvist til, at det ønskedes afklaret, hvorvidt udgifterne til tatovering henhørte under servicelovens § 28 eller § 97. Eventuelt således at udgifterne blev dækket efter servicelovens § 28 indtil ansøgers datter fyldte 18 år, hvorefter udgifterne blev dækket efter servicelovens § 97.

Ansøger havde endvidere oplyst, at ansøger gennem foreningen Alopecia Areata var blevet bekendt med, at der er store variationer i kommunernes tolkning af, hvorvidt dækning af udgifter til tatovering af øjenbryn og øjenvipper falder ind under § 97.

Kommunen havde i sin klage bl.a. anført, at der ønskedes en afklaring af i hvilket omfang en nødvendig behandlingsudgift som følge af handicappet, til børn skulle vurderes i henhold til servicelovens § 28 eller aktivlovens § 82.

Der var i forlængelse heraf henvist til Socialministeriets vejledning af 5. marts 1998, pkt. 85, hvorefter behandlingsudgifter til handicappede børn kan ydes efter § 82 i lov om aktiv socialpolitik.

Kommunen var i den forbindelse ikke enig med nævnet i udlægningen af vejledningens pkt. 85, hvorefter begrænsningen for at yde hjælp til behandling skulle forudsætte mulighed for at yde hjælp indenfor det offentlige behandlingssystem.

Nævnet sendte efterfølgende supplerende bemærkninger til sagen.

Nævnet havde herefter i forhold til det af kommunen anførte om, at hjælpen skulle være ydet efter aktivlovens § 82, bemærket at dette ville betyde et brud på princippet om, at hjælp til udgifter ved forsørgelsen af handicappede børn skal være uafhængig af forældrenes indkomst.

Nævnet fandt derfor at hjælpen skulle ydes efter servicelovens § 28.

I forhold til Ankestyrelsens antagelsestema, havde nævnet bemærket, at nævnet ikke fandt, at der kunne ydes hjælp efter servicelovens § 97.

Nævnet fandt herunder ikke, at hjælpen var omfattet af hjælpemiddelbekendtgørelsens § 1, hvorefter hjælpemidlet skal afhjælpe en varig funktionsevnedssættelse, ligesom hjælpen ikke kunne ydes efter bestemmelsen i hjælpemiddelbekendtgørelsens § 12, hvorefter der kun ses at være hjemmel til at bevilge hjælp til en række præcist afgrænsede hudpræparater.

Nævnet fandt således ikke, at der var tale om et hjælpemiddel i lovens forstand men derimod behandling.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, hvorvidt der kan ydes hjælp til dækning af udgifter til tatovering af øjenbryn og øjenvipper efter servicelovens § 28 om merudgifter eller efter servicelovens § 97 om hjælpemidler.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøger ikke var berettiget til at få hjælp til dækning af udgifter til tatovering af sin datters øjenbryn og øjenvipper som en merudgift efter servicelovens § 28.

Ankestyrelsen fandt endvidere, at ansøger ikke var berettiget til at få bevilget hjælp til dækning af udgifter til tatovering af sin datters øjenbryn og øjenvipper efter servicelovens § 97 om hjælpemidler.

Begrundelsen for afgørelsen var, at de ansøgte udgifter til tatovering af øjenbryn og øjenvipper ikke kunne anses for at være en nødvendig merudgift ved forsørgelsen i hjemmet af et barn under 18 år, jf. servicelovens § 28, stk. 1.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at ifølge Ankestyrelsens praksis og lovens forarbejder (L 229) er der tale om egentlige forsørgelsesudgifter, der er tæt knyttet til barnet som f.eks. merudgifter til diætkost, befording, beklædning, fodtøj, vask, særligt handicaprettede kurser, legetøj, særlige cykler m.v.

Ankestyrelsen fandt ikke, at formålet med og arten af den ansøgte udgift til tatovering af øjenbryn og øjenvipper kunne anses for at være en nødvendig merudgift ved forsørgelsen i hjemmet, idet der var tale om indgreb af behandlingsmæssig karakter. Udgifter til behandling, herunder udgifter til behandling hos kosmetolog, falder således udenfor bestemmelsen i servicelovens § 28.

Begrundelsen var endvidere, at den ansøgte tatovering af øjenbryn og øjenvipper ikke kunne betragtes som et hjælpemiddel, jf. servicelovens § 97, stk. 1.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på § 1, stk. 2, i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 123 af 19. februar 1998 om ydelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter servicelovens §§ 97 og 98. Det følger heraf, at et hjælpemiddel er et produkt, der er fremstillet med henblik på at afhjælpe en fysisk eller psykisk funktionsevnenedsættelse. Ankestyrelsen fandt ikke, at det ansøgte i form af tatovering af øjenbryn og øjenvipper kunne anses for at være et produkt, der var fremstillet med henblik på at afhjælpe en fysisk eller psykisk funktionsevnenedsættelse.

Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for at tage stilling til, hvorvidt det ansøgte eventuelt kunne dækkes som en behandlingsudgift efter aktivlovens § 82 om hjælp til sygebehandling, medicin m.v.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at der alene kan ydes hjælp efter aktivlovens § 82 såfremt ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgiften. Det fremgik af kommunens journalnotat, at ansøger var i besiddelse af formue.

Det blev afslutningsvist bemærket, at Ankestyrelsen havde noteret sig, at der i sagen forelå oplysninger om, at den ansøgte tatovering kunne foretages på ansøgers sygehus, men at der ofte var 3-5 års ventetid.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.

Det blev samtidig bemærket, at afgørelsen alene havde betydning for fremtiden. Den støtte ansøger havde fået bevilget i medfør af nævnets afgørelse kunne ikke kræves tilbagebetalt.